

Debian Woody 3.0

A nagy visszatérés?

Cikkünk elején egy kis Debian/GNU Linux-történelem-órát tartunk, nyomon követjük az előző és a mostani megbízható változat megjelenési időpontjait.

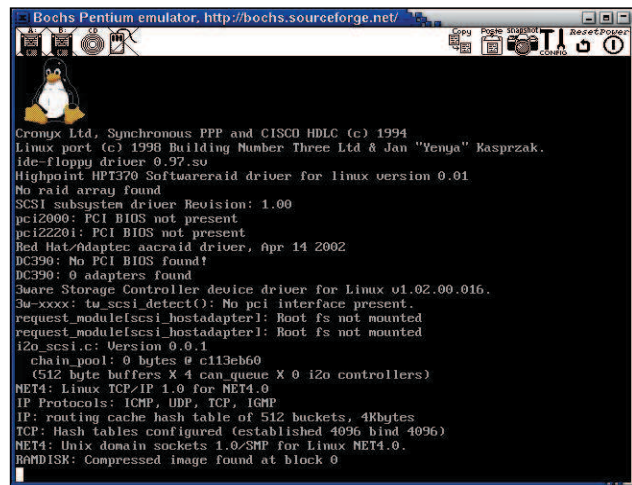
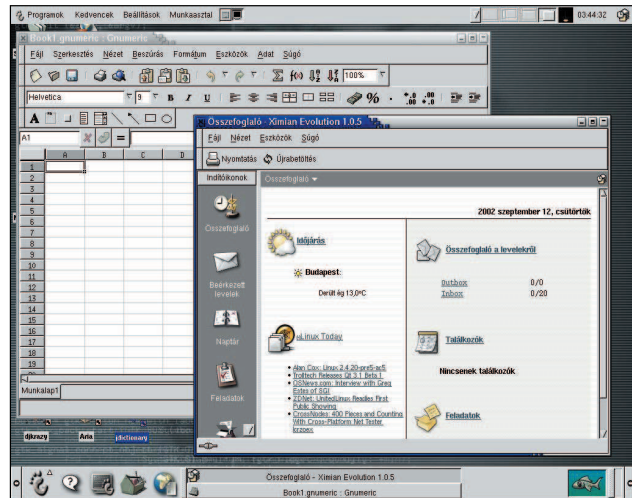
- 2000. augusztus 15. – A Debian Projekt örömmel jelenti be a legújabb változat, a 2.2-es (kódnevén Potato) megjelenését.
- 2002. május 1. – Az újabb változat megjelenésének beígért dátuma, mialatt a Potatot még mindig fejlesztik. Ekkor a hivatalos Debian, a 2.2r6-os jelenik meg. A 3.0-s (kódnevén Woody) kiadása csúszik, mert még 11 biztonsági foltot kell alkalmazni a terjesztésen, mielőtt üzembiztosá válhat. Ezen már senki sem lepődik meg, viszont egyesekben felmerül a kérdés, hogy lesz-e egyáltalán üzembiztos Woody.
- 2002. július 13. – Megjelenik a 2.2r7. A fő változatszám után álló r7 a „revision 7” angol kifejezés rövidítése, és azt jelöli, hogy az adott változatnak hányadik kiadásáról van szó.
- 2002. július 19. – Igen, itt van. Közel kétéves várakozást követően megérkezett a megbízható Woody.

Woody, a megbízható

A Debian GNU/Linux 3.0 (Woody) összesen 11 processzorcsaládot támogat: a kézi gépektől egészen a nagy kiszolgálókig, beleértve a legújabb, 64 bites processzorokat. A terjesztés hét CD-t foglal magában processzorcsaládonként. Számos ablakkezelőt tartalmaz, a két leghíresebb közülük a KDE 2.2.2, illetve a Gnome 1.4. Az XFree86 4.1-es változata található meg benne. Az alapcsomag része a GNU Privacy Guard (GPG), ahogyan az OpenSSH is. A Woody megfelel annak az ajánlásnak, amely a fájlrendszer faszervezetének alapjait írja le, név szerint az FHS 2.2-nek (Filesystem Hierarchy Standard). A 2.2-es vagy 2.4-es sorozatú rendszermag is használható. A 2.4-es sorozat esetén lehetőség nyílik ext3 fájlrendszer, illetve ReiserFS fájlrendszer használatára. A többnyelvű telepítő segítségével a rendszer többek között magyarul is telepíthető.

A jigdo

Amikor egy Debian-kiadás napvilágot lát, a megfelelő *.deb*-csomagokat felteszik az Internetre, ám a CD kiírásához szükséges *.iso*-ra még várni kell egy-két hetet. Ezért próbáltam ki a jigdot, amellyel még a hivatalos lemezlenyomat előtt elkészíthettem a sajátomat. A jigdo (Jigsaw Download – képkirakós letöltés) egy olyan eszköz, amivel a már említett csomagokat le lehet tölteni, majd a lemezlenyomatot felépíteni, végül a CRC ellenőrzőösszeget az eredetivel összehasonlítani. Mindezt egy parancssorral, ráadásul gyorsabban, mintha az egész lemezlenyomatot kellene letölteni, mert lemezlenyomat-tükrökből jelenleg kevés akad, és azok is nagyon le vannak terhelve. Egyszerű használni, mivel minden szükséges adatot egy *.jigdo* állomány tartalmaz, ennek a címét kell megadni, majd hátradólvé figyelni, ahogyan a lemezlenyomat felépül. Sőt, még a korábban megszakított letöltésekhez is vissza lehet térni. A jigdonak windowsos és solaris változata is létezik, így a lemezlenyomatot más operációs rendszer alatt is el lehet készíteni. A Debian honlapján az áll, hogy a legújabb jigdot kell használni, a korábbi változatokkal a letöltés nem működik. A legújabb

jigdo a 0.6.8-as, amely még a kipróbálás alatt álló Woody-változatban sem volt megtalálható. Így előbb muszáj a legfrissebb jigdot letölteni, majd telepíteni. A honlapon és a CD-mellékleten (<http://home.in.tum.de/~atterer/jigdo/>, Magazin/Woody) megtalálható a *.deb* csomag, a windowsos, és a solaris változat, illetve a forráskód. Én a *.deb* csomagot telepítettem. A http://home.in.tum.de/~atterer/jigdo/jigdo-file_0.6.8-1_i386.deb állományt töltöttem le, majd az alábbi a parancsot adtam ki:

```
# dpkg -i jigdo-file_0.6.8-1_i386.deb
```

Egyébiránt előbb a terjesztésben található változatot érdemes telepíteni, majd így frissíteni, mert ezzel a módszerrel a jigdo telepítésénél nem kell figyelni a függőségekre. Többek között a *wget -re* is szüksége van, mert ezt használja a letöltéshez. Telepítés után a rendszer két fontos futtatható állománnyal bővült: a *jigdo-file* és a *jigdo-lite* nevűekkel. A *jigdo-lite* a *jigdo-file* lebutított változata, amivel semmi gond nincs, én is ezt

használtam, mivel az alapértelmezett beállításokat szükségtelen volt átállítani. A párbeszédre épülő letöltésvezérlőt egyszerűen a következő paranccsal el lehet indítani:

```
# jigdo-lite
```

A <http://non-us.cdimage.debian.org/jigdo-area/current/jigdo/> alatt található a *jigdo*-állományok, processzorcsalád szerint rendszerezve. Az *i386/* könyvtár alatt nyolc *jigdo* fájl van, mivel az első Woody CD-nek létezik *us*, illetve *non-us* változata. Ez az Egyesült Államokban hatályban lévő titkosításra vonatkozó megszorítások miatt van így. A két CD csupán annyiban különbözik, hogy a *non-us* egy-két csomaggal többet tartalmaz – érdemes az utóbbit választani. Ezek alapján a *jigdo-lite*-t hétszer kell majd elindítani, és egyesével a következő *jigdo*-állományokat kell neki megadni:

```
woody-i386-1_NONUS.jigdo
```

```
woody-i386-2.jigdo
```

```
woody-i386-3.jigdo
```

```
woody-i386-4.jigdo
```

```
woody-i386-5.jigdo
```

```
woody-i386-6.jigdo
```

```
woody-i386-7.jigdo
```

Természetesen a *jigdo-lite*-nak a teljes címet kell megadni.

Egy-két egyszerű kérdés után el is kezdődik a letöltés. Helyi tükörnek én az <ftp.hu.debian.org> helyet adtam meg.

Találkozás egy régi egeremmel...

A CD-k kiírása után izgatottan tettem be az első lemezt a meghajtóba. A számítógép elindult, majd a Debiannál már megszokott üdvözlő üzenet fogadott. A Woody mellől végre eltűnt a *testing/unstable* felirat. Az ENTER leütésével kezdetét veszi a telepítés – az alapértelmezett rendszermaggal, ami 2.2-es sorozatú, ezért mielőtt vadul telepíteni kezdenél, F3-mal érdemes egy pillantást vetni a használható rendszermagokra. A bf24-et beírva a telepítő már a 2.4.18-as rendszermaggal indul. Az első meglepetés a nyelvválasztásra felszólító képernyőn ért, amikor megláttam egy olyan sort, ami magyarul szólt. A telepítőrendszer ettől fogva hellyel-közzel magyar nyelvű. A már megszokott felépítés mellett most végre magyar nyelvűek a feliratok. Mindössze egyetlen új ablakkal találkoztam. 2.4-es sorozatú rendszermag esetén a *Linux-partíció inicializálása* menüpont alatt a megkérdezi a használni kívánt fájlrendszer típusát. Lehetőség van ext2, ext3, illetve ReiserFS használatára. Fontos dolog a naplózás, én az ext3-at javasolom. Mivel ez egy egyszerű ext2-es rendszer egy apró naplóállománnyal kiegészítve, a rendszert az előző, csak az ext2-t ismerő rendszermagokkal is életre lehet kelteni, legfeljebb nem lesz naplózás. Az egyre nagyobb merevlemezek terjedésével talán keveseket érint a gond, de lényeges, hogy a ReiserFS 32 MB-os naplóméretével szemben az ext3 8 MB-ot foglal el. Egy kissé szokatlan volt még a *Kezelőprogramok (modulok) konfigurálása* menüpont. Az eddigi logikai csoportosítás helyett a modulok fizikai elhelyezkedésük szerint lettek csoportosítva, vagyis ahogyan a */lib/modules/2.4.18/kernel* könyvtár alatt szerepelnek, ahhoz hasonlóan jelennek meg itt is.

Újraindítás után a megszokott beállítások következnek: időzóna, árnyékjelszavak, rendszergazdai jelszó. Végre működik a *tasksel*, ami nagyon fontos a Debiannál most ismerkedők számára. Itt témák szerint összeválogatott csomagcsokrokat lehet egyszerűen és gyorsan telepíteni. Legvégül elindul a *dselect*. Ajánlom a következő csomagok telepítését, mert igen megkönnyítik mindennapi munkánkat:

mc – Midnight Commander

mc-common – a Midnight Commanderhez szükséges

libgpmg1 – gpm-függvénykönyvtár (libc6)

bzip2 – tömörítő, kicsomagoló

libbz2-1.0 – bzip2-függvénykönyvtár

aptitude – új felület az apt-hez, nagyon barátságos

discover – felismeri az eszközöket és betölti a hozzá tartozó modulokat

discover-data – adatállományok a discoverhez

libdiscover1 – discover-függvénykönyvtár

ash – NetBSD-héj, a discover igényli

bsdgames – a legfontosabb (bsd-játékok)

Továbbá érdemes telepíteni egy a processzorodhoz megfelelő rendszermagot. Ha nem is szeretnél a rendszermag-újrafordítással bíbelődni, egy a processzorhoz előfordított rendszermaggal az egész rendszer sokkal gyorsabb lesz. Csupán ki kell választani a *kernel-image-verzio-cpu* csomagot, és telepíteni kell. Ezután a LILO-t is be kell állítani. A 2.4-es sorozat képviselői közül elérhető a 2.4.16 és a 2.4.18, a következő változatokban:

386 – 386-os processzorhoz

586 – 586/K5/5x86/6x86/6x86MX-os processzorhoz

586tsc – eredeti Pentium I processzorhoz

686 – Pentium Pro/Celeron/Pentium II/Pentium III processzorhoz

686smp – az előző többprocesszoros változata

k6 – AMD K6/K6-II/K6-III processzorhoz

k7 – AMD K7 processzorhoz

Vélemény

Elég régóta Debian-hívő vagyok, és úgy gondolom, a Woody az utolsó pillanatban érkezett. A Potatóban már annyira elavultak a csomagok, hogy éles rendszereken is Woodyt használtam, annak ellenére, hogy még nem volt megbízható és kipróbálás alatt állt. A Debian jó rendszer, mert kicsi az alapcsomag, amit feltétlenül telepíteni kell, és nagyon jó a csomagkezelője. Megbízható, ennek ugyanakkor az az ára, hogy lassan fejlesztik. Megérte a két év várakozást? Egyértelműen igen. Nem szabad azonban elhallgatni a hiányosságokat sem. A telepítés alatt *debconf* -fal beállított *locales* csomag */etc/locale.gen* beállításfájlja a telepítés végére üres, akárhány *locale* -t állítok is be, és nem hozza létre a megfelelő állományokat. Utólag újra be kell állítani, ami telepítés közben nem sikerült:

```
# dpkg-reconfigure locales
```

Még mindig nem értem, hogy miért az *exim* az alapértelmezett MTA (Mail Transfer Agent – levéltovábbító ügynök). Miért nem lehet kiválasztani, hogy mit akarok használni? Én Postfix-párti vagyok, és minden Debian-telepítés után az első, hogy lecserélem az *exim*-et.

Végsősoron amire vártunk, megérkezett. Egy frissebb Debian 2.4-es rendszermaggal, IP Tables -támogatással, *pppoeconf* -fal az ADSL beállításához, PGP-vel és ext3-as fájlrendszerrel. Még több felirat lett magyar nyelvű, és az *aptitude* révén a *dselect* miatt elriadt felhasználók is talán adnak neki még egy esélyt. Nagy munkát végeztek a srácok, úgyhogy egy próbát mindenkinek megér. Sok szerencsét hozzá!

Fülöp Balázs

(xut@freemail.hu) 17 éves, imádja a Túrót Rudit, a Debian Linuxot és a teheneket. Az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola tanulója immár ötödik éve. Kedvenc írója Slawomir Mrozek. Leginkább a számítógépes hálózatok biztonsága érdekli.